

HRVATSKA NARODNA BANKA

Uputa za izradu simulacije učinka prilagodbe kreditnih institucija uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

1. Uvod

Ova uputa izrađena je na osnovi Akcijskog plana za prilagodbu financijskog sustava uvođenju eura s ciljem utvrđivanja troškova prilagodbe kreditnih institucija uvođenju eura kao službene valute.

2. Rok za izradu simulacije i razdoblje za koji se izrađuje simulacija

Kreditne institucije i podružnice kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici (u nastavku teksta: kreditne institucije) dužne su izraditi simulaciju učinka prilagodbe financijskog sustava uvođenju eura na prihode i troškove kreditnih institucija te ju dostaviti do 31. prosinca 2021. Simulacija učinka prilagodbe kreditnih institucija uvođenju eura na prihode i troškove kreditnih institucija izrađuje se za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 12 mjeseci nakon datuma uvođenja eura te obuhvaća sve očekivane prihode i troškove koji će nastati prije i nakon uvođenja eura, a izravno su povezani s tim procesom.

3. Načela provedbe simulacije

- 1) Simulacija mora obuhvatiti sve točke Akcijskog plana koje se odnose na provedbu konverzije, dvojno iskazivanje cijena, obavještanje korisnika te prilagodbe od uvođenja eura.
- 2) Simulacija mora obuhvatiti i sve predvidive troškove predopskrbe, posredne predopskrbe i pojednostavljene posredne predopskrbe, trošak dodatne obrade gotovine, trošak dodatnog prijevoza gotovog novca, trošak dodatnog osiguranja gotovog novca u poslovnicama, kao i sve predvidive troškove prilagodbe vezane uz promjene u radu platnih sustava, a na osnovi dosad poznatih informacija s kojima kreditne institucije raspolazu u sklopu redovite komunikacije s HNB-om i/ili nadležnim koordinacijskim odborima/pododborima.
- 3) Simulacija mora obuhvatiti sve materijalno važne segmente poslovanja (derivati i ostalo riznično poslovanje, faktoring, ostale proizvode i usluge itd.), a koji se ne spominju u Akcijskom planu. Svaka kreditna institucija samostalno određuje materijalnost, ali to mora obrazložiti.
- 4) Simulacija obuhvaća i prilagodbe vezane uz regulatorno-izvještajne zahtjeve, pri čemu se kreditne institucije koriste posljednjim dostupnim informacijama u sklopu redovite komunikacije s nadležnim tijelima (HNB, Hanfa, MFIN itd.).
- 5) Simulacija se radi na neto principu, tj. uzima u obzir sve očekivane troškove i izgubljene prihode, ali i sve očekivane uštede povezane s konverzijom.

- 6) Simulacija se radi na načelu najbolje stručne procjene, što znači da se moraju obuhvatiti svi predvidivi troškovi/koristi neovisno o tome jesu li ili nisu nadležna državna tijela donijela konačne odluke o pojedinim pitanjima vezanima uz uvođenje eura kao službene valute.
- 7) Simulacija ne smije obuhvatiti troškove koji nisu izravno povezani s uvođenjem eura.
- 8) Simulacija ne smije pretpostaviti bilo kakve promjene u radnom vremenu banaka i/ili platnih sustava povezane isključivo s uvođenjem eura.
- 9) Simulacija ne obuhvaća marketinško-komunikacijske aktivnosti kreditnih institucija općega informativnoga karaktera kao ni aktivnosti prema individualnim klijentima izvan onoga što je definirano Akcijskim planom.
- 10) Svrha simulacije je i prepoznavanje potencijalnih otvorenih pitanja od materijalne važnosti koja nisu obuhvaćena dosadašnjim aktivnostima na izradi Akcijskih planova, stoga se ne očekuje da kreditne institucije traže dodatna pojašnjenja u odnosu na već komunicirana pitanja/probleme, već da upute na eventualni novi uočeni problem/pitanje te da u sklopu simulacije obrazlože pristup koji su primijenili.
- 11) Ako zbog objektivnog manjka dostupnih informacija određenu materijalno važnu aktivnost kreditne institucije nisu u mogućnosti pouzdano procijeniti, to je potrebno navesti uz odgovarajuće obrazloženje.

4. Obuhvat i način provedbe simulacije

Simulacija učinka prilagodbe financijskog sustava uvođenju eura na prihode i troškove kreditnih institucija izrađuje se u odnosu na sljedeće vrste aktivnosti (kategorije):

- 1) provedba Akcijskog plana po njegovim glavnim potkategorijama:**
 - *provedba konverzije*
 - *dvojno iskazivanje cijena i vrijednosti*
 - *obavještavanje klijenata*
 - *prilagodbe od uvođenja eura*
- 2) prilagodbe vezane uz predopskrbu, obradu i prijevoz gotovog novca te prilagodbe povezane s promjenama u radu platnih sustava u skladu s odgovarajućim potkategorijama po vrsti aktivnosti**
- 3) prilagodbe vezane uz regulatorno izvještajne zahtjeve.**

Svaka se kategorija analizira i kvantitativno procjenjuje uzimajući u obzir sljedeće komponente:

AD I Troškovi:

- **PEREX** (engl. *Personel Expenses*), što uključuje sav trošak nastao dodatnim angažmanom internih resursa redovnim/prekovremenim radom i/ili novim zapošljavanjem.
- **OPEX** (engl. *Operating Expenses*), što uključuje dodatne potrebe za vanjskim uslugama poput dobavljača ICT usluga, konzultanata, agencijskoga i studentskog rada, upravljanja gotovinom itd.
CAPEX (engl. *Capital Expenditures*), što uključuje ICT ulaganja, bankomate i ostale uređaje te ostalu dugotrajnu imovinu.

AD II Ušteda na troškovima i ulaganjima te ostale optimizacije:

- **PEREX/OPEX/CAPEX** (očekivano smanjenje troškova uvjetovano ukidanjem jedne izvještajne valute, pojednostavljenje administracije klijenta u kreditnom i depozitnom poslovanju te u poslovanju s transakcijskim računima i digitalnim kanalima, pri upravljanju gotovinom u poslovnica i centralno, u organizaciji rada u poslovnica i slično).
- **ostalo** (smanjenje troškova nastalo zbog različitih optimizacija poput upravljanja deviznom pozicijom, potpunog prelaska na EURIBOR itd.)
- **generiranje novih prihoda i smanjenje kamatnog troška** (vrsta i iznos).

AD III Očekivani gubitak prihoda (vrsta i iznos):

- Uključuje smanjenje prihoda iz pozitivnih bilančnih tečajnih razlika, gubitak prihoda iz mjenjačkih poslova, ukidanje naknada, smanjenje kamatnih prihoda i ostalo.

AD IV Ukupan rezultat:

- **Ukupno svi troškovi i gubitak prihoda (–)**
- **Ukupno sve uštede i novi prihodi (+)**
- **Ukupno neto trošak prilagodbe kreditne institucije (+/–)**

5. Ostale napomene

Kreditne institucije dužne su na elektroničku adresu Koordinacijskog odbora za prilagodbu financijskog sustava euro.fs@mfin.hr dostaviti rezultat provedene simulacije u skladu s ovom Uputom do 31. prosinca 2021.

Simulacija se dostavlja isključivo u obliku tablice u *.xls* formatu.

Ako smatra potrebnim, kreditna institucija može u zasebnim radnim listovima navesti ograničenja/probleme/nepoznanice koji su utjecali na konačan ishod simulacija, a u skladu s načelima iz točke 3. ove Upute.

Za provedbu simulacija računovodstveni tretman pojedinog iznosa (rashod/izdatak/trošak/kapitalizirani iznos itd.) nije relevantan kao ni pitanja regulatornog tretmana pojedinog iznosa te njegova učinka na kapital, imovinu, obveze i ostalo.

Svi iznosi koji se navode u simulaciji su nominalni (bruto) iznosi te ne uključuju nikakvu očekivanu amortizaciju, umanjeње vrijednosti i slično.